

Dobre praktyki w zakresie renaturyzacji wód na przykładzie projektu LIFE Pilica

Agnieszka Zientara – Z-ca Dyrektora ds. Usług Wodnych i Zarządzania Środowiskiem Wodnym
 Mariusz Biernacki – Kierownik Projektu LIFE Pilica
 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie

 ZIELONA RETENCJA

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

- Ramowa Dyrektywa Wodna zobowiązuje wszystkie państwa członkowskie do podjęcia działań na rzecz ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych. Jej celem jest osiągnięcie dobrego stanu wód i ekosystemów od nich zależnych.
- RDW obowiązuje państwa członkowskie do opracowania planów gospodarowania wodami dla każdego obszaru dorzecza wyznaczonego w danym kraju.
- Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy to jedne z najważniejszych dokumentów planistycznych w gospodarce wodnej, których projekty są opracowywane i aktualizowane co 6 lat przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Stanowią one podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służą także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Instytucje finansujące

  NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

 LIFE Pilica
WATER AFFECTS LIFE

Budżet: 16,3 mln EUR
Środki komplementarne: 174,6 mln EUR
Czas trwania: 2021-2030

Beneficjenci:

PGW WP RZGW w Warszawie

 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

 unesco
Centrum Recypieralni UNESCO

 Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN

 FPP Enviro

 fdpa
Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

Jakie działania wdrażamy w ramach projektu LIFE Pilica?

- Zarządzanie zasobami wodnymi**
Opracowanie dla RZW Wody Pilica Systemu Wspierania Decyzji dla zarządzania Zbiornikami Sulejów, opartego na modelowaniu matematycznym i sieci monitoringu ilości i jakości wody w zlewni, monitorów w typie recypieralni.
- Ograniczenie presji z gosp. wodno-kanalizacyjnej**
Dla gmin ze zlewni Pilicy, sfinansowanie wykonania koncepcji rozwoju i/lub dokumentacji projektowych dla obszarów wiejskich oraz wykupienie dostępu do aplikacji do ewidencji i kontroli.
- Adaptacja miast do zmian klimatu**
Dla miast ze zlewni Pilicy, opracowanie planów adaptacji miast do zmian klimatu oraz wdrożenie działań – jakiej infrastruktury i technicznych systemów dla zapobiegawania przed suszami.
- Ograniczenie presji rolniczej**
Wzrostem efektywności przez zalesienie przylegającego rezerwatu, w tym ochrony wód skierowane do rolników, doradców rolnych, uczelni i naukowców szkół rolniczych.
- Przywracanie drożności cieków i odtwarzanie starorzeczy**
Likwidacja barier dla organizmów wodnych, w tym budowa przepustek na Zbiorniku Sulejów oraz aktywne odnowienie starorzeczni i meandrow.
- Budowa potencjału**
Aktywacja interesariuszy projektu, czyli instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie PGW poprzez spotkania i szkolenia oraz podnoszenie świadomości mieszkańców za pomocą akcji informacyjnych.

Czym jest projekt LIFE Pilica?

LIFE Pilica to interdyscyplinarny projekt finansowany przez Komisję Europejską i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jego głównym celem jest poprawa jakości wód w zlewni Pilicy oraz zwiększenie ich retencji poprzez wspieranie wdrażania Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły (PGW).

Projekt realizowany jest w zlewni Pilicy o powierzchni ok. 9 tys. km², która położona jest na obszarze 93 gmin w obrębie 5 województw (łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, śląskiego oraz świętokrzyskiego).

Całkowity budżet projektu LIFE Pilica wynosi 16 305 776 €, w tym 60% dofinansowanie Komisji Europejskiej oraz 35% Narodowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Dowiedz się więcej na naszej stronie internetowej: www.lifeilpica.pl

Adaptacja miast do zmian klimatu

- Opracowanie Miejskich Planów Adaptacji do zmian klimatu dla sektora gospodarki wodnej na obszarach zurbanizowanych
- Opracowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania wód opadowych w zlewni Pilicy
- Demonstracyjne wdrażanie rozwiązań dla zarządzania wodami opadowymi w zlewni Pilicy

Adaptacja miast do zmian klimatu

„BEST OF THE BEST”
EC LIFE+ Project, 2018

Demonstracyjne wdrażanie rozwiązań dla zarządzania wodami opadowymi w zlewni Pilicy

Przedszkole Radom, ul. Kościuszki 10
przed
po(wizualizacja)

RadomKlima
RADOM
FPP

Projekt LIFE EKOROB

Ograniczenie presji rolniczej

- Demonstracyjne wdrażanie narzędzi ograniczania presji rolniczej w zlewni Pilicy
- Podnoszenie kwalifikacji doradców rolniczych, rolników oraz uczniów szkół rolniczych w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami w kontekście ochrony wód

Ograniczenie presji rolniczej

Demonstracyjne wdrożenie narzędzi ograniczających presję rolniczą w dorzeczu Pilicy

16 gospodarstw demonstracyjnych LIFE do efektywnego zarządzania biogennymi składnikami pokarmowymi w gospodarstwach indywidualnych

- Usługi doradcze w zakresie rolnictwa precyzyjnego
- Warsztaty i pokazy dla rolników indywidualnych
- Współpraca ze szkołami rolniczymi jako gospodarstwami demonstracyjnymi
- Wyposażenie gospodarstw w np. stacje meteorologiczne
- Dodatkowe wyposażenie dla szkół np. miernik kwasowości gleby
- Działania na rzecz poprawy warunków glebowo-wodnych

Przywracanie drożności cieków i odtwarzanie starorzeczy

Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczo-hydrologicznej oraz opracowanie dokumentacji na potrzeby inwestycji w zakresie odtworzenia lub aktywnej ochrony starorzeczy i mokradeł nadrzecznych

Opracowanie dokumentacji projektowych w zakresie przywracania drożności cieków w zlewni Pilicy

Przywracanie drożności cieków i odtwarzanie starorzeczy

Odtworzenie lub aktywna ochrona starorzeczy i mokradeł

5 inwentaryzacji przyrodniczo-hydrologicznych dla inwestycji renaturyzacji lub czynnej ochrony starorzeczy i mokradeł łęgowych dla obszarów wybranych na podstawie badań zlewni

3 dokumentacji projektowej dla inwestycji w zakresie renaturyzacji lub czynnej ochrony starorzeczy i terenów podmokłych łęgowych

Utrzymanie wód

Rzeka Stradomka
Widok koryta w stanie naturalnym

Widok tego samego odcinka po wykonaniu regulacji technicznej w 2008 roku

Samoistna renaturyzacja koryta w wyniku powodzi w 2010 roku

Utrzymanie wód

Schemat rozmieszczenia roślinności w pasie brzegowym.

